

Smittevernveileder for aktivitetsparker

VIRKE

Målsetting og bærende prinsipper

Veilederen er utarbeidet av Virke etter mal fra Folkehelseinstituttet revidert 13. oktober 2020.

Det vil alltid være en risiko for smitte og at det kan oppstå smittetilfeller selv om det er utøvd godt smittevern. Smitteforebyggende tiltak gjøres for å redusere risikoen.

Ulike faser av pandemien og ulik smittespredning i landet vil kunne kreve tilpassede tiltak. Tiltakene må derfor være basert på Helsedirektoratets prinsipper samt eventuelle kommunale tiltak. Virksomheten bør etterstrebe en standard i tråd med intensjonen i denne veilederen.

Ved å iverksette økte tiltak for smittevern, skal virksomhetene kunne holde åpent og ta imot kunder, ansatte og andre som er knyttet til virksomheten

Veilederen tar utgangspunkt i de tre bærende pilarene for smittevern som Helsedirektoratet har basert sine veiledere på.

De tre grunnpilarene for å bremse smittespredning er:

1. **God hygiene**
2. **Redusert kontakthypighet mellom personer**
3. **Syke personer skal være i isolasjon/karantene**

Tiltakene er basert på en risikovurdering av arbeidsoperasjonene og situasjonen i virksomheten.

Vi presiserer at hver enkelt virksomhet/avdeling likevel må gjøre egne vurderinger og iverksette de tiltak som de mener er nødvendige, utfra utformingen av lokalene, størrelsen på virksomheten, gjestegrunnlaget og praktiske hensyn.

Virksomheten er selv ansvarlig for at drift skjer i samsvar med gjeldende lover og regelverk. Ledelsen er ansvarlig for å sikre en forsvarlig drift som tar hensyn til smittevern, og plassere ansvar for ulike oppgaver i forbindelse med smittevernrådene.

Ledelsen i den enkelte virksomhet må sørge for nødvendig opplæring og informasjon til ansatte og kunder. Planer for smittevern må tilpasses lokale forhold etter råd gitt i denne veilederen. Ulike faser av pandemien og ulik smittespredning i landet vil kunne kreve tilpassede tiltak.

De tre hovedprinsippene for smittevern som er beskrevet i denne veilederen, må overholdes både i og utenfor arbeidsstedet. Et godt samarbeid mellom ansatte, kunder og andre som er knyttet til virksomheten, må opprettholdes.

Tiltak må derfor være basert på Helsedirektoratet sine prinsipper og eventuelle kommunale tiltak. Virksomhetene bør etterstrebe en standard i tråd med intensjonen i denne veilederen.

Alle har et individuelt ansvar for å utøve godt smittevern under covid-19-utbruddet. Det betyr at de tre hovedprinsippene for smittevern som beskrevet i denne veilederen, må overholdes, og et godt samarbeid mellom ansatte, kunder og andre må opprettholdes.

Se covid-19-forskriften og tilhørende beslutninger og veiledning her:

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2020-03-27-470>;

Informasjonsmateriell og plakater om covid-19 finnes på Helsedirektoratets nettsider: <https://www.helsedirektoratet.no/tema/beredskap-og-krisehandtering/koronavirus/plakater-og-informasjonsmateriell>;

For oppdatert og utfyllende informasjon om viruset, sykdommen og utbruddet:

<https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/>;

Informasjon om covid-19 og tiltak i arbeidslivet fra Arbeidstilsynet:

<https://www.arbeidstilsynet.no/tema/biologiske-faktorer/coronavirus-tiltak-i-arbeidslivet-mot-smitte/>;

Vi gjør særlig oppmerksom på at enkelte kommuner har egne forskrifter som angir særskilte krav til tiltak for ulike bransjer.

Virksomhetens plass i smittesporing

Kommunehelsetjenesten har ansvar for oppfølging rundt tilfeller med bekreftet covid-19 (smittesporing), og skal varsle virksomheten dersom deltakere/besøkende/kunder eller ansatte får bekreftet sykdom. Det er kommunehelsetjenesten som skal beslutte nødvendige tiltak, slik som å definere hvem som er nærkontakter til den syke og derfor skal i karantene. Hvis det skulle bli behov for ytterligere tiltak er det kommunehelsetjenestens oppgave å vurdere og eventuelt gi pålegg om dette.

Virksomhetens bidrag er like fullt av stor betydning:

- Virksomheten skal kunne hjelpe med oversikt over nærkontakter.
- Kommunehelsetjenesten og virksomhetens ledelse må samarbeide om hvem som skal informere de ulike gruppene (brukere, ansatte og andre relevante) og på hvilken måte. Det er viktig å inkludere vikarer og midlertidig ansatte i informasjonsformidlingen, samt personer i andre kommuner som er tilknyttet virksomheten der det har oppstått smitte.
- Virksomheten må informere kommunehelsetjenesten om behov for tolk.
- Alle involverte berørte ønsker mye informasjon, og behovet må balanseres mot taushetsplikt og personvern hensyn.

Er du i tvil, kontakt Virke, eller søk råd hos kommunelegen!

Oppsummering av tiltak

- Syke kunder og ansatte må holde seg hjemme
- Unngå trengsel ved resepsjon, fellesarealer osv. Vurder behov for å innføre køordning, avstandsmerking på gulvet e.l.
- Kunder kan passere hverandre og være kortvarig i samme område uten større smitterisiko.
- Sørg for at ansatte holder minst en meters avstand ved arbeid over tid. Det er greit å passere hverandre i korte tidsrom av gangen.
- Tilgjengelig informasjon for alle ved inngangen og rundt i lokalet. Bruk bilder eller tegninger for å nå de minste barna/få de til å forstå.
- Kortbetaling og annen kontantløs betaling foretrekkes fremfor kontanter
- Kunder bør oppfordres til å benytte hånddesinfeksjonsmiddel på vei inn og ut av lokalet. Sett ut antibac eller lignende ved inngangspartiet, serveringsdisk og andre strategiske steder.
- Utarbeid en renholdsplan.
- Ansatte bør jobbe i faste arbeidslag så langt det lar seg gjøre, for å unngå smitte mellom ansatte.
- Sørg for god opplæring i smittevernrutiner for alle ansatte, og særlig opplæring i hygiene og rengjøringsrutiner.
- Vurder å utpeke smittevernansvarlig for hvert skift/arbeidslag
- Godt renhold i lokalene mellom hver gruppe. Fjern alt som ikke kan vaskes regelmessig.
- Ved bekreftet smittetilfelle, gjennomføres vask av lokalet og alle områder hvor kunden oppgir å ha oppholdt seg.
- Rutinen legges ut på nettsidene og er tilgjengelige for alle.

Renhold

Det nye koronaviruset fjernes enkelt ved manuell rengjøring med vann og vanlige rengjøringsmidler. For utdypende informasjon om renhold, se [Rengjøring og desinfeksjon til sektorer utenfor helsetjenesten](#).

Gå gjennom rutiner og lokale renholdsplaner, og vurder om det er nødvendig å lage tilpasninger (organisering, ansvar og ressursbehov). Vurder om utsatte områder bør ha forsterket renhold. Ved svært lite smitte i samfunnet er det normalt tilstrekkelig med vanlig renhold. Det er ikke nødvendig å bruke ekstra beskyttelsesutstyr ved rengjøring. Vask hender etter at rengjøring er utført, også hvis man har brukt hansker.

Det er ikke nødvendig å bruke desinfeksjon rutinemessig. Hvis desinfeksjon likevel brukes, må synlig skitt først tørkes bort med klut eller tørkepapir, ellers virker ikke desinfeksjonsmiddelet. Aktuelle desinfeksjonsmidler er alkoholbasert desinfeksjon og klorin.

Smitte via bruk av felles utstyr

Selv om enkelte studier viser at viruset kan påvises på flater og gjenstander fra timer til dager, er det usikkert i hvilken grad viruset er levedyktig og dermed i stand til å gi sykdom. For felles utstyr som er mye i kontakt med hender/ansikt kan det vurderes om det er behov for rengjøring etter bruk. Så lenge god håndhygiene ivaretas før og etter bruk av utstyret, vil risikoen for smitte være lav.

Forsterket renhold på utsatte områder:

Vurder hva - fastmontert og løst utstyr, leker etc - som bør vaskes mellom hver pulje og hva som et minimum bør vaskes daglig. Fjern alt som ikke kan vaskes regelmessig. Lag en detaljert renholdsplan.

Har aktivitetsparken en maskot må det vurderes om det kan gjennomføres et godt nok renhold av og inni maskoten. Den bør rengjøres mellom hver ansatt/bruker. Dersom en maskot innebærer utfordringer med rask ansamling av mange barn på et lite område frarådes bruk av maskot inntil videre (avstandsbegrensning).

- Toaletter, vaskeservanter, garderober etc bør rengjøres minimum daglig ved daglig bruk. Tørk over flater som toalettsete og kran på servanten regelmessig, avhengig av hvor hyppig det er i bruk.
- Engangs papirhåndklær og såpe bør være tilgjengelig ved alle vasker
- Tøm søppel regelmessig.

- Bord på spiserom/pausekrok vaskes med vann og såpe etter bruk.
- Alle utsatte flater og utstyr som feks kaffemaskiner, berøringsskjermer, dørhåndtak, gelendre, bordflater, disk og gjenstander som berøres/benyttes av mange/ofte bør rengjøres hyppig.

Utstyr som brukes av flere (f.eks. nettbrett, berøringsskjermer, tastatur, osv.) rengjøres etter bruk.

Smitte via bruk av felles utstyr

Selv om enkelte studier viser at viruset kan påvises på flater og gjenstander fra timer til dager, er det usikkert i hvilken grad viruset er levedyktig og dermed i stand til å gi sykdom. For felles utstyr som er mye i kontakt med hender/ansikt kan det vurderes om det er behov for rengjøring etter bruk. Så lenge god håndhygiene ivaretas før og etter bruk av utstyret, vil risikoen for indirekte smitte være svært lav.

Redusert kontakt mellom personer

Kontaktreduserende tiltak for å hindre smittespredning er viktig i alle situasjoner og må opprettholdes i alle ledd i møter mellom kunder, ansatte og andre. Personer som oppholder seg i lokalene må kunne holde avstand til andre på minst 1 meter.

Besøkende barn skal følges av en voksen ansvarlig person (tilgjengelig og tilstede) under besøket.

Foresatte bør holde minst 1 meters avstand til andre barn og voksne.

Antall personer

For å begrense antall besøkende og ha kontroll på hvem som har vært tilstede i tilfelle smitte må alle forhåndsbestille og betale på hjemmesiden. De fyller inn kontaklinformasjon som blir slettet etter 14 dager.

Inngangsparti

Unngå trengsel ved inngangspartiet. Lag et system for å organisere kø og husk en meters avstand.

Vurdere om dere skal sette opp tider slik at de ankommer i puljer på rundt 20 personer av gangen, og om det er hensiktsmessig med avstandsmarkeringer på gulv.

Ekspedisjon

Avstand mellom ansatte i ekspedisjon og kunder skal være minst 1 meter. Kunder vil kun oppholde seg i ekspedisjonen kort tid. Eventuell veiledning/hjelp av lengre varighet bør heller foretas via telefon. Plexiglass og avstandsmarkeringer på gulv kan vurderes.

Gangtraséer, fellesarealer og garderober

Personer kan passere hverandre og være kortvarig i samme område uten større smitterisiko. Nær ansikt-til-ansikt-kontakt bør unngås.

Ved behov for pausearealer, sørg for tilpasning slik at

blanding av personer i størst mulig grad unngås.

Vurder å opprette avstandsmarkeringer på gulvet for å sikre avstand mellom personer i alle rom, garderober og andre områder hvor det kan oppstå trengsel. I garderober bør man i tillegg vurderer å stenge av plasser/skap for å opprettholde avstanden på 1 meter.

For de minste barna (barnehage/barn i småskole) kan det i praksis være utfordrende å gjennomføre minst 1 meters avstand under ulike aktiviteter. For å kunne ivareta smittevernet samtidig som barna får utøve aktivitetene bør man tilstrebe å ha faste grupper med færre barn slik at antall nærkontakter reduseres, og har god oversikt over gruppene slik at kontaktsporing er mulig dersom det blir aktuelt.

Sjekkliste for godt smittevern for aktivitetsparker

Tiltak	Merknad
Ledelsens overordnede ansvar	
Opplæring av ansatte og andre ved at de gjøres kjent med innholdet i denne veilederen	
Informasjon til kunder om nye rutiner og hvordan smittevern er ivarettatt	
Lage plan for hygienetiltak og renhold	
Vurdere å lage plan for alternerende oppmøtetid	
Opprette dialog med eventuelle ansatte som er i risikogruppe og som kan ha behov for tilrettelegging	
Syke personer skal ikke møte på jobb	
Syke personer skal holde seg hjemme, selv ved milde symptomer.	
Aktivitetsparken skal forlates dersom ansatte blir syke.	
God hygiene	
Sikre at det er såpe tilgjengelig ved alle håndvaskstasjoner og toaletter	
Henge opp plakater om håndvaskrutiner og hostehygiene	
Host og nys i papirlommetørkle eller i albuekroken	
Plan for renhold inkludert hyppighet og metode	
Vurder forsterket renhold på utsatte områder som berøres hyppig	
Plassere alkoholbasert desinfeksjon der mulighet for håndvask ikke er tilgjengelig	
Redusert kontakt mellom personer	
Tilstrebe minst en meters avstand mellom personer, gjerne mer	
Plan for å holde avstand i fellesarealer som garderober og på vei inn og ut av lokalene	
Vurder merking på gulv for å sikre avstand i områder der det kan oppstå trengsel	
Begrens antall tilstedeværende personer dersom det er nødvendig.	

Spesielt for ansatte

- Ansatte skal kunne holde minst en meters avstand ved arbeid over tid. Det er greit å passere hverandre/stå nærmere i korte tidsrom av gangen.
- Nær ansikt-til-ansikt-kontakt bør unngås.
- Bruk videokonferanser i stedet for fysiske møter med kolleger der det er mulig.
- Felles nettbrett, datamaskiner/tastaturer vaskes av etter bruk.
- Hyppig vask av uniform i hht vaskedeklarasjon.
- Vær ekstra oppmerksomme på hygiene rundt kjøkken/spiserom.
- Råd om avstand mellom personer må overholdes i spiserom overholdes både i garderobe, under arbeid og i pauser.
- Begrens bruk av offentlig transport der det er mulig.
- Vurder ulik oppmøtetid hvis det er mulig og hensiktsmessig, slik at ansatte er tilstede til ulike tider og dermed kan unngå å være mange samlet og unngå rushtid på offentlig transport.
- For å redusere antall personer som jobber/er tilstede samtidig, kan man tilstrebe at de samme personene jobber/er tilstede i lag/på samme skift.
- Ansatte bør få god opplæring i gjeldende smittevernrutiner på arbeidsplassen, og rutinene bør være godt synlige for alle ansatte.
- Ansatte bør gis særlig opplæring i hygiene og rengjøringsrutiner.
- Ansatte med luftveissymptomer skal ikke komme på jobb. Ansatte som utvikler slike symptomer, skal sendes rett hjem fra jobb.
- Husk god håndhygiene og se <https://www.youtube.com/watch?v=vsFQfZit0KU;>

Vaner som forebygger **smitte**

Papirlommetørkle

foran munn og nese beskytter andre når du hoster eller nyser. Kast lommetørkleet etter bruk. Vask så hendene.

Bruk albukroken

når du må hoste eller nyse og ikke har papirlommetørkle tilgjengelig.

Vask hendene

ofte og grundig, spesielt når du har vært ute blant folk.

Hånddesinfeksjon

med alkoholholdige midler er et godt alternativ når håndvask ikke er mulig, for eksempel på reise.

